

Motion till Kommunfullmäktige 16 september 2010

Stärk den biologiska mångfalden i Tyresö kommun

I konventionen om biologisk mångfald som antogs 1993 lade FN fram ett mål om att förlusten av biologisk mångfald skulle hejdas till år 2010. I Sverige har ett liknande mål antagits i och med det sextonde miljömålet "Ett rikt växt- och djurliv". Det har sedan länge stått klart att vare sig det svenska eller internationella målet kommer att nås till år 2010. Förlusten av arter har aldrig varit högre än idag.

Den senaste internationella rödlistan, listan över hotade växt- och djurarter, presenterad av IUCN (ett internationellt organ för naturskydd med över 1000 medlemsorganisationer) i november 2009, visar bland annat att 21 procent av världens däggdjursarter, 30 procent av alla amfibier och 12 procent av alla fåglar hotas av utrotning.

Det är bra att Tyresö kommun och Naturskyddsföreningen med flera, inrättat en utställning i kommunens servicecenter för att visa på betydelsen av varierande naturtyper för den biologiska mångfalden skull. Men det räcker inte! Det behövs också råd, stöd och exempel på vad kommunen gör, kan och kommer att göra, samt vad man som enskild person kan göra.

Modernt jordbruk, skogsbruk och fiske utgör stora risker för den biologiska mångfalden. Hoten mot den biologiska mångfalden är komplexa och ofta indirekta. De kan förstärka varandra. Som exempel kan nämnas expansion av betesmark och monokulturer i ekologiskt känsliga områden som Amazonas. Detta bidrar både till direkta biodiversitetsförluster genom t.ex. habitatdegradering och indirekt genom klimatförändring.

På grund av moderniserat jordbruk, miljöförändringar och ökande befolkningstäthet minskar den biologiska mångfalden inom jordbruket. Sedan jordbrukets början har världens bönder utvecklat cirka 10 000 växtarter för användning till mat- och foderproduktion. Idag är det bara 150 växtarter som förser större delen av världens befolkning med mat. Ris, vete, majs och potatis står för mer än 60 procent av den näring som vi får från växter idag.

Vi behöver mångfalden

Vi människor lever av naturen och dess produkter och tjänster, som vi förädlar. Betänk hur det skulle se ut omkring oss om nedbrytningsprocesserna upphörde och vårt avfall låg kvar. Om alla fåglar, humlor och fjärilar försvann – ingen fågelsång om våren, inga ängsblommor att plocka.

Tunga ekonomiska sektorer som jord- och skogsbruk samt fiskerinäringen är direkt beroende av ekosystemen och deras produktion. Även den genetiska variationen är värdefull – liksom den mängd av substanser som framställs i organismerna. All högteknologi till trots, den mat vi äter kommer fortfarande från växt- och djurriket.

Fyra motiv för biologisk mångfald

Försörjning och välbefinnande

Biologiska resurser utgör basen för livsuppehållet och mycket av dagens och morgondagens näringsverksamhet. Studier av naturen genererar såväl nya tekniska uppfinningar som ny råvara. Genet är den yttersta "råvaran" för den bioteknik som nu tillämpas inom läkemedelsindustri, jordbruk, m.m.

Ekosystemtjänster

Ekosystemen utför många tjänster som tas för givet och därför inte värderas i pengar. Exempel på detta är; Ren luft att andas och rent vatten genom mikroorganismernas frigörelse av näringsämnen, deras nedbrytning av föroreningar i luft, mark och vatten, insekternas pollinering och vegetationens vattenreglerande effekt.

Estetiska värden

Naturen har alltid varit en inspirationskälla för människan och ger avtryck inom såväl konsten som litteraturen. Naturen skänker ovärderliga upplevelser och sinnesro samt befrämjar hälsan.

Etniska och existentiella värden

Livets mångfald är ett resultat av miljarder år av evolution. Många människor känner stark olust inför att vår art uttraderar frukten av denna långa utvecklingshistoria. Och vilken rätt har vi att utarma naturresurserna, och därigenom inskränka på framtida generationers utvecklingsmöjligheter? Vi är själva en del av mångfalden. Genom att betrakta och utforska livets mekanismer och utveckling kan vi bättre förstå vår egen roll i tillvaron.

Var går gränsen?

Under olika perioder har omfattande utdöenden skett på grund av snabba och drastiska miljöförändringar. Den nuvarande utarmningen av arter tillhör en av de mest förödande förändringarna under jordens kända historia och hastigheten med vilken arter försvinner har ökat kraftigt. I Europa hotas till exempel 15 procent av fågelarterna och 45 procent av fjärlarna av utrotning, liksom alla delfiner, valar och sälar.

Allt sedan människans samlar- och jägartid och de första kulturerna har vi människor format och använt den biologiska mångfalden. Vi har utnyttjat, tämjat och förädlat djurarter och grödor, och till och med skapat olika landskap. Genom denna påverkan har vi förändrat och – i en del fall – förstört livsmiljön för många arter.

Vi behöver inte bevara alla arter för att upprätthålla ekosystem, som vi kan nyttja på olika sätt och som förser oss med ekologiska tjänster. Avgörande är emellertid med vilken hastighet och i vilken omfattning förlusterna äger rum och att vi idag inte kan avgöra vilka arter eller vilka gener, som kommer att bli värdefulla i framtiden.

Tyresö kommun kan göra mer aktiva insatser för att stärka den biologiska mångfalden. Kommunen och Tyresö Bostäder kan plantera och bruka sina parker och grönområden så att de i ökad utsträckning bidrar till att stärka olika arter som är hotade.

Kommunen kan också informera verksamhetsansvariga, kommuninvånarna och företag om vad var och en kan göra för att stärka den biologiska mångfalden.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar om:

- **att** kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen, övriga nämnder och Tyresö Bostäder att arbeta i enlighet med motionens intentioner.

För Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Peter Bylund

Marie Åkesdotter

Lilian Nylinder